

LOVENSKA
DŠKODNINSKA
RUŽBA, d.d.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

SLOVENSKA
ODŠKODNINSKA
DRUŽBA, d.d.

UBLIKA SLOVENIJA

STVO ZA FINANCE

SLOVENSKA
ODŠKODNINSKA
DRUŽBA, d.d.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

LOVENSKA

REPUBLIKA SLOVENIJA

SLOVENSKA

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi

Slovenske odškodninske družbe

UBLIKA SLOVENIJA

STVO ZA FINANCE

SLOVENSKA
ODŠKODNINSKA
DRUŽBA, d.d.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi

Slovenske odškodninske družbe

1. UVOD

V revizijskem poročilu o smotrnosti poslovanja Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: SOD) pri odkupovanju obveznic SOS2E in smotrnosti poslovanja Ministrstva za finance pri izdaji dovoljenja za odkup lastnih obveznic SOD v obdobju od 1. 1. 2001 do 30. 6. 2008¹ je Računsko sodišče Republike Slovenije ocenilo, da SOD pri odkupovanju lastnih obveznic ni ravnala učinkovito.

Ker razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

SOD je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo². V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Tomaž Kuntarič, direktor, so predstavljeni popravljalni ukrepi. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

---

¹ Št. 1206-8/2008-22 z dne 19. 8. 2009.

² Dopis št. 2009/131-2//00824-76 z dne 12. 11. 2009.

2. NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Ugotavljanje višine prostih denarnih sredstev

2.1.1 Opis nesmotrnosti

Odločitve o nakupih obveznic SOS2E so bile sprejete na sejah naložbenega odbora SOD v okviru tedenske obravnave razporeditve prostih denarnih sredstev v skladu s predlogi oddelka za zakladništvo. SOD pri odločanju o nakupih obveznic SOS2E ni upoštevala učinkov na dolgoročni likvidnostni položaj oziroma na dolgoročne denarne tokove SOD, saj je upoštevala le trenutne likvidnostne možnosti (ob nakupu obveznic) za vlaganje v obveznice SOS2E in ni ugotavljala vpliva odkupovanja obveznic na dolgoročno likvidnost celotnega portfelja SOD (oziroma časovno usklajenost prilivov in odlivov denarnih sredstev za plačilo zakonskih obveznosti) ter kolikšen bi bil obseg prihranka potrebnih sredstev za izplačilo kuponov do dospelja obveznice v primerjavi z nakupno vrednostjo obveznic.

Računsko sodišče je od SOD zahtevalo, da v internem aktu opredeli način ugotavljanja višine prostih denarnih sredstev.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

SOD je v odzivnem poročilu predložila spremembe in dopolnitve Pravilnika o naložbah denarnih sredstev SOD, ki jih je sprejel upravni odbor SOD 11. 11. 2009 in se nanašajo na opredelitev pojma prostih denarnih sredstev ter ugotavljanje njihove višine. V prvem in drugem odstavku 4. člena tega pravilnika so prosta denarna sredstva opredeljena kot presežna likvidnost, ki nastane s prodajo kapitalskih naložb oziroma zaradi dospelosti dolžniških naložb ali drugih prilivov in je ob njenem nastanku ni mogoče takoj uporabiti za plačilo tekočih obveznosti SOD. Med prosta denarna sredstva sodijo tudi sredstva iz zadolževanja (obveznice, dolžniški instrumenti, krediti), ki ob črpanju niso bila porabljena za poplačilo tekočih obveznosti. Med prosta denarna sredstva ne štejejo dolžniške naložbe (denarni depoziti pri bankah, potrdila o vlogah, obveznice) in naložbe v druge finančne instrumente, ki so del naložbenega portfelja in ne zapadejo v plačilo v obdobju do enega leta. Višino prostih denarnih sredstev predstavlja presežek sredstev, ki ostane po pokritju vseh načrtovanih zakonskih in pogodbenih obveznosti SOD v obdobju do enega leta.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Popravljalni ukrep SOD ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.2 Odločanje o ustreznosti porabe prostih denarnih sredstev za nakup lastnih obveznic

2.2.1 Opis nesmotrnosti

SOD je obveznice SOS2E neustrezno obravnavala kot del naložbenega portfelja oziroma kot finančno naložbo, zato jih je pri odločanju o nakupu obravnavala kot eno izmed možnih naložb, v katere lahko vложи prosta denarna sredstva. SOD je upoštevala predvsem primerjavo s tržnimi podatki o donosnosti drugih finančnih naložb, zato najvišja cena, po kateri bi smela SOD še odkupovati lastne obveznice na Ljubljanski borzi, ni bila določena na ustrezen način, in je SOD obveznice SOS2E odkupovala, kljub temu da je bila neto sedanja vrednost nakupa obveznic negativna. SOD ni upoštevala, da je z nakupi obveznic SOS2E zmanjševala svojo zadolženost in teh obveznic ni obravnavala z vidika zmanjšanja zadolženosti in stroškov zadolževanja SOD (kot instrument za upravljanje oziroma zmanjšanje dolga). Predčasno odplačilo oziroma odkup obveznic SOS2E bi bilo smiselno le, če bi povprečen načrtovani donos naložbenega portfelja SOD znašal manj, kot znaša obrestna mera za poplačilo dolgov SOD. Kljub temu SOD ni ugotavljala učinkov odkupovanja obveznic SOS2E na strukturo in stroške dolga SOD v primerjavi z drugimi vrstami zadolževanja. SOD tudi ni ugotavljala vpliva odkupovanja obveznic SOS2E na dolgoročno likvidnost portfelja SOD (z vidika sposobnosti za poplačilo zakonskih obveznosti SOD) in ni ugotavljala, kolikšen bi bil obseg prihranka potrebnih sredstev za izplačilo kuponov do dospelja obveznic v primerjavi z nakupno vrednostjo obveznic.

Računsko sodišče je od SOD zahtevalo, da v internem aktu opredeli način odločanja o ustreznosti porabe prostih denarnih sredstev za nakup lastnih obveznic.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

SOD je v odzivnem poročilu predložila dopolnitve Pravilnika o naložbah denarnih sredstev SOD, ki jih je sprejel upravni odbor SOD 11. 11. 2009 in se nanašajo na opredelitev načina odločanja o ustreznosti porabe prostih denarnih sredstev za nakup lastnih obveznic. V novem 5.a členu tega pravilnika so navedeni naslednji pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za nakup obveznic SOS2E:

- »razpoložljiva prosta denarna sredstva, skladno s 4. členom tega pravilnika³;
- odobritev predloga za nakup obveznic SOS2E s strani naložbenega odbora;
- predlog za nakup obveznic SOS2E mora biti ekonomsko utemeljen, pri čemer mora biti dosežen primerljiv donos od dneva nakupa do dospelja v primerjavi z donosom ob nakupu primerljive obveznice (obveznica RS ali garantirana obveznica s strani RS);
- predlog za nakup obveznic SOS2E mora vsebovati podatke o količini odkupa ter najvišji ceni, po kateri se izvrši nakup, pri čemer je potrebno v predlogu opredeliti najbolj optimalen način odkupa obveznic«.

Na naslednji seji naložbenega odbora po izvedenem nakupu vodja oddelka zakladništva poroča o odkupljeni količini, ceni in donosu obveznic SOS2E.

---

³ Vsebina tega člena je navedena v točki 2.1.2 tega poročila.

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Popravljalni ukrep ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*. SOD je v dopoljenem Pravilniku o naložbah denarnih sredstev opredelila postopek odločanja za nakup lastnih obveznic na naložbenem odboru SOD in pogoje za nakup, vendar je neustrezno opredelila podlage, ki jih mora naložbeni odbor SOD upoštevati pri presoji ekonomske utemeljenosti nakupa obveznic SOS2E. Kriterij, da mora biti dosežen primerljiv donos obveznic SOS2E od dneva nakupa do dospelja v primerjavi z donosom ob nakupu primerljivih obveznic, ni ustrezen, ker je iz tega mogoče ugotoviti, da se obveznice SOS2E obravnavajo kot finančne naložbe v okviru naložbenega portfelja, da bi se ustvarjali donosi – to pa je bilo v revizijskem poročilu opredeljeno kot nesmotrno ravnanje. Čeprav bi SOD primerjala donose do dospelja obveznice SOS2E in donose do dospelja drugih (primerljivih) obveznic na trgu, ne bi upoštevala, da z odkupovanjem lastnih obveznic predčasno odkupuje svoj dolg. Pri ugotavljanju smiselnosti predčasnega poplčila lastnih obveznic bi morala SOD namreč upoštevati predvsem vpliv odkupov obveznic SOS2E na zmanjšanje zadolževanja in stroškov zadolževanja SOD in pri odločanju o nakupih obveznic primerjati povprečni donos iz finančnih naložb v naložbenem portfelju z obrestno mero, ki jo plačuje za obresti od obveznic SOS2E. Prav tako bi morala SOD ugotavljati učinke nakupov teh obveznic na dolgoročni likvidnostni položaj SOD (z vidika zadostnosti denarnih sredstev, razpoložljivih za poplačilo zakonskih obveznosti SOD ob njihovi zapadlosti) ter obseg prihranka potrebnih sredstev za izplačilo kuponov do dospelja obveznice SOS2E v primerjavi z nakupno vrednostjo teh obveznic.

2.3 Izkazovanje obveznosti za izdane obveznice

2.3.1 Opis nesmotrnosti

SOD je lastne obveznice, ki jih je odkupila do 30. 6. 2006, evidentirala na konto naložb v obveznice, na podlagi določb mednarodnega računovodskega standarda 39 pa je 30. 6. 2006 lastne obveznice v višini glavnice prenesla med konte obveznosti kot zmanjšanje dolgoročnega dolga iz obveznic SOS2E, na katerega je SOD knjižila nakupe v višini glavnice odkupljenih obveznic tudi v letu 2007 in v prvi polovici leta 2008. Stroške pri nakupu obveznic⁴ je SOD 30. 6. 2006 prenesla na konto stroškov provizij pri vrednostnih papirjih, kamor je evidentirala tudi stroške pri nakupu drugih vrednostnih papirjev in druge vrste stroškov. Na ta konto je SOD stroške, nastale pri nakupu obveznic SOS2E, evidentirala do konca leta 2006, od leta 2007 pa je te stroške knjižila na konto dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev, stroški pa se v času trajanja lastništva postopoma prenašajo v poslovni izid. Del glavnice, ki zapade v plačilo s kuponi v prihodnjem letu, je bil konec leta 2007 prenesen na konto kratkoročnih obveznosti. SOD je način knjiženja stroškov nakupa obveznic SOS2E opredelila v Pravilniku o računovodstvu SOD iz marca 2008⁵, v njem pa ni bil naveden način evidentiranja zmanjšanja obveznosti SOD ob odkupu lastnih obveznic, prenos dela tega zmanjšanja obveznosti na kratkoročni del in način evidentiranja obresti iz lastnih obveznic.

Računsko sodišče je od SOD zahtevalo, da v internem aktu (pravilniku o računovodstvu) določi način izkazovanja obveznosti za izdane obveznice, kadar SOD sama odkupi lastne obveznice.

⁴ Stroški pri nakupu obveznic zajemajo plačilo premije ter provizije Ljubljanske borze, Kreditno depotne družbe in posrednikov.

⁵ V 81. členu Pravilnika o računovodstvu SOD (veljal je tudi za knjiženje poslovnih dogodkov za leto 2007).

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

SOD je v odzivnem poročilu predložila dopolnitve Pravilnika o računovodstvu SOD, ki jih je sprejel upravni odbor SOD 11. 11. 2009 in se nanašajo na način izkazovanja obveznosti za izdane obveznice, kadar SOD sama odkupi lastne obveznice.

Nov 81.a člen tega pravilnika določa, da se na podlagi določbe AG 58 iz priloge A k Mednarodnim računovodskim standardom – MRS 39 pridobitev lastnih obveznic SOS2E – knjiži na posebnih analitičnih kontih v okviru sintetičnih kontov, na katerih se sicer izkazujejo obveznosti iz obveznic. Po veljavnem kontnem načrtu se pridobitev lastnih obveznic SOS2E knjiži:

- del, ki se nanaša na glavnico, na konte skupine 974, kredit – storno,
- del, ki se nanaša na obresti, na konte skupine 280, kredit – storno in
- del, ki se nanaša na t. i. nabavne stroške, na konte skupine 007 – debet.

Ob pripravi letnega poročila se del glavnice, ki zapade v plačilo v naslednjem koledarskem letu, prenese na konte skupine 274 (kredit storno).

Unovčenje kuponov se knjiži v debet storno prej navedenih kontov. Obračunane obresti, ki se nanašajo na odkupljene lastne obveznice SOS2E, zmanjšujejo odhodke iz naslova obresti.

2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Popravljalni ukrep SOD ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o smotrnosti poslovanja Slovenske odškodninske družbe pri odkupovanju obveznic SOS2E in smotrnosti poslovanja Ministrstva za finance pri izdaji dovoljenja za odkup lastnih obveznic SOD v obdobju od 1. 1. 2001 do 30. 6. 2008 pripravila SOD. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil direktor SOD, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije SOD. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da sta ukrepa v točkah 2.1.2. in 2.3.2., ki ju je SOD sprejela za odpravo nesmotnosti v zvezi z ugotavljanjem višine prostih denarnih sredstev SOD in evidentiranjem odkupljenih obveznic SOS2E, *zadovoljiva*, ukrep v točki 2.2.2. v zvezi s podlagami za odločanje pri odkupovanju lastnih obveznic, pa je *delno zadovoljiv*.

4. OVREDNOTENJE NEZADOVOLJIVO ODPRAVLJENIH NESMOTRNOSTI

Nesmotrnost iz točke 2.2.2, za katero SOD ni izkazala zadovoljivih popravljalnih ukrepov, se nanaša opredelitev načina odločanja o ustreznosti porabe prostih denarnih sredstev za nakup lastnih obveznic v internih aktih SOD.

Glede na to, da se popravljalni ukrep v točki 2.2.2 nanaša na dopolnitev internih aktov SOD, s katerimi bi v večji meri zagotovili upoštevanje ustreznih podlag pri odkupovanju obveznic SOS2E, ne nanaša pa se na konkretne nakupe obveznic SOS2E, nesmotrnosti iz navedene točke, ki je bila delno zadovoljivo odpravljena, računsko sodišče ne ocenjuje kot pomembne.

5. SKLEP O KRŠITVI OBVEZNOSTI DOBREGA POSLOVANJA

Slovenska odškodninska družba v odzivnem poročilu ni izkazala v celoti zadovoljivih ukrepov za odpravo ugotovljene nesmotnosti, opisane v točki 2.2.1. tega poročila. S tem je v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču⁶ in prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije⁷ kršila obveznost dobrega poslovanja.

Številka: 1206-8/2008/26
Ljubljana, 14. januarja 2010

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Slovenski odškodninski družbi, d. d., Ljubljana, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. Vladi Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu, tu.

---

⁶ Uradni list RS, št. 11/01.

⁷ Uradni list RS, št. 91/01.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

REPUBLIKA SLOVENIJA
SODIŠČE
REPUBLIKE

SLOVENSKA
ODŠKODNINSKA
DRUŽBA, d.d.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

REPUBLIKA SLOVENIJA
SODIŠČE
REPUBLIKE

SLOVENSKA
ODŠKODNINSKA
DRUŽBA, d.d.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

REPUBLIKA SLOVENIJA
SODIŠČE
REPUBLIKE

SLOVENSKA
ODŠKODNINSKA
DRUŽBA, d.d.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96